

Etapy rozwoju mowy dziecka

Prawidłowy rozwój mowy zależy od wielu czynników:

ogólnej sprawności narządów artykulacyjnych, poziomu percepcji słuchowej, w skład której wchodzi: słuch fizjologiczny, słuch fonematyczny (mowny), pamięć słuchowa, umiejętność kojarzenia i ogólnego rozwoju intelektualnego.

Proces rozwoju mowy przebiega etapami i trwa kilka lat.

W rozwoju mowy językoznawcy wyróżniają następujące okresy:

1. okres melodii, zwany również okresem przygotowawczym

Trwa od urodzenia do 1 roku życia. W tym czasie dziecko poznaje przedmioty i zaczyna kojarzyć nazwę z przedmiotem, poprawnie wymawia samogłoski: a, e, i oraz spółgłoski: m, b, n, d, t. Już kilka tygodni po narodzinach pojawiają się u dziecka pierwsze dźwięki „eheh” i „uhuh”. nazywane wokalizacją (dziecko mając otwartą buzię, wydaje samoistne dźwięki). Następnie w wieku około 2 miesięcy niemowlęta zaczynają gruchać. Wydają przy tym wszystkie dźwięki, jakie tylko człowiek może wydać.. Także dzieci głuche początkowo gruchają i gaworzą. Jednak gaworzenie to po około trzech miesiącach znika. Pomiędzy 7 a 10 miesiącem życia dźwięki, które nie należą do mowy ojczystej stopniowo zanikają, a dzieci zaczynają gaworzyć używając wyłącznie dźwięków, które słyszą w swym otoczeniu (poprzez naśladownictwo). Dzieci imitują nie tylko dźwięki, ale także intonację i melodię głosu matki. W pierwszym roku życia można usłyszeć, jak dziecko opowiada długie historie, pełne niezrozumiałych słów, ale stosując intonację ludzi dorosłych.

2. okres wyrazu

Trwa od 1 do 2 roku życia. W tym okresie dziecko używa już prawie wszystkich samogłosek - z wyjątkiem nosowych, oraz spółgłoski: p, pi, b, m, t, d, n, k, j, ś, ź, ć, dź, ch. Zna około 300 słów. Wypowiedzi są głównie jednowyrazowe i oznaczają przedmiot, czynność oraz stosunek dziecka do przedmiotu lub czynności.

3. okres zdania

W okresie od 1,5 do 2-3 roku życia dziecko wypowiada już poprawnie wszystkie samogłoski oraz spółgłoski: p, b, m, pi, bi, mi, f, w, fi, wi, k, g, ch, t, d, n, l. Pojawiają się pierwsze zdania. Początkowo złożone z 3 słów, później złożone z 4-5 słów.

4. okres swoistej mowy dziecięcej

Przypada między 3 a 7 rokiem życia. Dziecko trzyletnie porozumiewa się prostymi zdaniami, wymawia wszystkie samogłoski i spółgłoski: p, pi, bi, m, mi, n, ni, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź,ć, dź, j, k, ki, g, gi, ch. Dziecko czteroletnie wymawia: s, z, c, dz. Dziecko pięcio-, sześćoletnie wymawia: sz, cz, ż, dż, r. Dziecko siedmioletnie ma utrwaloną poprawną wymowę wszystkich głosek oraz opanowaną technikę mówienia. Mowa jest poprawna pod względem artykulacyjnym, gramatycznym i składniowym..